

Отъ гореказаното въ общи думи за турско време се види, че единъзанаятчия за да стане *майсторъ* — членъ на еснафския съюзъ, тръбвало да мине презъ стажоветѣ на чираклъка, калфаджийството и следъ това да бѫде провъзгласенъ за *майсторъ*. Стажа на *чираклъка* е билъ обикновено три години; първите 2 години стоялъ безъ заплата и при това, туренъ на тежка работа. Зависѣло отъ майстора му — чорбаджия дали да го прибере у дома си за спане и храна, или не. На третата година почвалъ да учи занаята и на четвъртата можелъ да стане *калфа*, Всичко това зависѣло отъ неговата сръчност, прилежание и поведение. Стажа на *калфаджийството* е билъ обикновено три години, съ постепенно увеличаване заплатата му всѣка година. За да го провъзгласятъ за *майсторъ* тръбвало, това да стано съ удобрението на всички майстори — членове на еснафа, които се събиратъ на *тестиръ* (тиферичъ) — угощение, дадено отъ кандидата, комуто уста бацията препасва презъ кръста една занаятчийска *престишка*, — знакъ на майсторството, и сѫщевременно внисалъ въ еснафската каса една сума отъ 400—500 гроша.

Въ Сливенъ, съ изключение на кожарството, сараклъка, семерджийството и ковачеството — всички други занаяти сѫ били въ български рѣце. Тенекеджийския еснафъ (сравнително малъкъ и беденъ) е билъ, и то огъ 1850 г. нататъкъ въ еврейски рѣце, а *сарафския* — въ еврейски и арменски рѣце.

Еснафството започнало да запада особно следъ държавния превратъ въ 1839 г. (танзиматъ), когато били наложени отъ турците нови данъци върху приходитѣ.

Въ Сливенъ най-богати еснафи сѫ били *абаджийския*, *пушкарския*, *месарския*, *бакалския*, *коожарския* и т. н. Отъ еснафските каси сѫ се поддръжали черкви и училища.

Всѣки еснафъ си ималъ своя празникъ, съ празнуване своя патронъ-светецъ. Така *месарите* празнували на Архангеловъ-день (8-ий ноемврий), *бакалите* и *рибарите* на Никуль-день (6-ий декемврий), *овчарите* — на Коледа, *сараките*, *дикиджииите* и *тухларите* на Спиридоновъ-день (12-ий Декемврий), *хльбарите* и *симитчиите* — на Тодоровъ-День, *лозарите* — на Св. Трифонъ и т. н.

По-главните поминъци-занаяти въ Сливенъ съ еснафски сдружения, сѫ били: *абаджииите*, *пушкарите*, *винарите*,

---

колегии били възведени до юридични личности. Корпорациите на занаятчите и търговците продължили да сѫществуватъ и въ византийско време, но правителството, проникнато отъ бюрократски духъ, се стало да убие въ тѣхъ всѣка самодейност, и сѫ били подчинени на Цариградския градоначалникъ. Подобно на западна Европа, гдето цехите имали монополь на своите произведения, сѫщия строй прозиралъ и въ Византия (Ср Nicole, Le livre du préfet, Genève, 1893 Герудергъ—Безобразовъ, Ист, Вит. 602).